

Suomenkielisen perusopetuksen oppilaiden oppilaaksioton perusteet 1.8.2016 alkaen/ IK

VD/5596/12.00.01.00/2016

Perusopetuksen erityisen tuen oppilailla ei voimassa olevien oppilaaksioton perusteitten mukaan ole mahdollisuutta hakea toissijaista oppilaspaikkaa. Nyt esitetään päätettäväksi, että jatkossa kaikilla lähikouluissa opiskelevilla erityisen tuen oppilailla on mahdollisuus hakea toissijaista oppilaspaikkaa. Oikeus hakea toissijaista oppilaspaikkaa koskee erityisin perustein myös alueellisten- ja kaupunkitasoisten erityisen tuen ryhmien oppilaita. Esitetty muutos koskee päätöskohdan h) tekstiä.

Perustetekstistä on muutettu kaksi käsitettä ajantasaisen lain mukaiseksi; päivähoitopalvelut on muutettu muotoon varhaiskasvatuspalvelut ja erityisopetuspäätös muotoon erityisen tuen päätös. Muut perusteet säilyvät ennallaan.

Oppilaaksioton perusteista päättäminen

Opetuslautakunnan johtosäännön 5 §:n 8 kohdan mukaan lautakunnan tehtävänä on, ellei lautakunta ole toisin päättänyt tai ellei toisin ole säädetty tai määrätty, päättää peruskoulun oppilaiden oppilaaksioton perusteista.

Lähikoulun osoittaminen

Kunta voi varsin vapaasti päättää, miten se organisoii opetuksen järjestämisen. Perusopetuslain 6 §:n 2 momentin mukaan kunta osoittaa oppilaalle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa opetusta annetaan sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Tämä lähikoulun käsite saattaa olla hyvin vaihteleva, riippuen kunnan olosuhteista.

Oppilaaksi ottaminen lähtee siitä, että perusopetuslain mukaan opetuksen järjestäjä osoittaa oppilaalle lain 6 §:n 2 momentin tarkoittaman lähikoulun. Se millä tavoin ja mitä menettelyä tähän käytetään edellyttää, että perusopetuslain 6 §:n 1 momentin edellytykset otetaan huomioon.

Perusopetuslain 6 § 1 momentin mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaiikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita.

Perusopetuslain 6 §:n 1 momentti ei edellytä, että lähikouluksi olisi osoitettava maantieteellisesti lähin koulu tai koulu, joka on helppokulkuisimman koulumatkan päässä, vaan myös muu asianomaisen lainkohdan asettamat edellytykset täyttävä koulu voidaan osoittaa lähikouluksi.

Tämän lisäksi opetuksen järjestäjällä voi olla omia oppilaaksi ottoa koskevia perusteita esim. sisarusperuste. Tällaisia oppilaaksiotto-perusteita tulee noudattaa yhdenvertaisesti kaikkiin hakijoihin nähden.

Vantaalla oppilaalle osoitetaan oppilaaksiottoalueelta aina sellainen koulu, johon tällä on mahdollisimman turvallinen ja lyhyt matka. Matka mitataan ympäri vuoden käytössä olevaa jalankulkukelpoista reittiä myöten. Mikäli lähikouluksi joudutaan osoittamaan koulu, jonne kunnan tulee järjestää koulukuljetus, lähikouluksi osoitetaan ensisijaisesti sellainen koulu, jonne kuljetus voidaan järjestää julkista liikennettä käyttäen.

Oppilaaksi ottaminen toissijaiseen kouluun

Perusopetuslain 28 §:n 2 momentin mukaan oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan osoittamaan lähikouluun. Tässä tarkoitettuun ns. toissijaiseen kouluun oppilaita otettaessa hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Tässä päätöksessä tällaiseen kouluun pyrkivästä käytetään nimeä toissijainen hakija.

Helsingin, Espoon, Vantaan ja Kauniaisten kaupungit ovat sopineet koulunkäyntimahdollisuuksista yli kuntarajojen, jonka mukaan oppilas voi käydä peruskoulua muussa pääkaupunkiseudun kunnassa kuin missä hän asuu. Toissijaisen oppilaaksi ottamisen perusteissa jokainen kunta voi kuitenkin asettaa omassa kunnassa asuvat oppilaat etusijalle. Kuhunkin kouluun voidaan ottaa toissijaisia hakijoita vain, mikäli koulussa on vapaita oppilaspaikkoja sen jälkeen, kun alueen oppilaille on

osoitettu lähikoulupaikat. Opetuslautakunnan vuosittain tekemä päätös oppilaspaikkojen määrästä sitoo oppilaiden ottamisesta päättävää viranhaltijaa.

Oppilaaksiottoalueet

Opetuslautakunta 17.12.2013 päätti suomenkielisen perusopetuksen vuosiluokkien 1.-9. osalta että Vantaalla on 1.1.2014 lähtien kolme oppilaaksiottoaluetta, joiden nimet ovat läntinen, koillinen ja itäinen oppilaaksiottoalue.

Oppilaaksiottoerusteiden muutostarpeet

Perusopetuslain muututtua 1.1.2011 oppimisen tuen käsitteet muuttuivat. Aiemmin käytetyn käsitteen erityisopetuspäätös sijaan käytetään käsitettä erityisen tuen päätös (PoL17§). Laki varhaiskasvatuksesta astui voimaan 1.8.2015, tällöin myös päivähoitopalvelut muutettiin varhaiskasvatuspalveluiksi. Molemmat käsitteet on muutettu lain mukaiseksi oppilaaksiottoerusteisiin.

Opetuslautakunnan päätöksessä 18.9.2007 koskien Vantaan suomenkielisen oppilaaksioton perusteita alkaen 1.1.2008 kohdassa h) päätettiin, että kyseistä päätöstä oppilaaksiottamisen perusteista ei sovelleta otettaessa oppilaita esiopetukseen, maahanmuuttajien valmistavaan opetukseen ja sellaisiin kouluihin, joissa oppilaaksiottaminen perustuu valintakokeeseen/valintatestiin taikka muihin erikseen päätettyihin valintakriteereihin, sekä otettaessa ja siirrettäessä oppilaita erityisopetukseen.

Vuonna 2008 Vantaalla erityisopetus oli järjestetty siten, että suurin osa erityisen tuen piirissä olevista oppilaista kävi koulua kaupunkitasoisissa oppimiskeskuksissa (entisissä erityiskouluissa) ja alueellisilla erityisluokilla. Erityisen tuen pedagoginen osaaminen oli keskittynyt näihin kouluihin ja oppilaat saivat oppimiseensa parhaan mahdollisen tuen. Tästä syystä oli perusteltua että otettaessa ja siirrettäessä erityisopetukseen oppilaaksioton kriteerit eivät koskeneet erityisen tuen oppilaita.

1.1.2011 voimaan tulleen perusopetuslain hengen mukaisesti Vantaalla vahvistettiin lähikouluperiaatetta ja toimenpideohjelman myötä oppilaiden tarvitsema tuki siirtyi vaihteittain lähikouluihin. Kaikkien oppilaiden tulee olla yhdenvertaisia oppilaaksiotossa, eikä edellä mainitulle rajoitukselle ole enää perusteita, kun kaikki vantaalaiset koulut ovat velvoitettuja tarjoamaan oppilaan tarvitseman tuen. Oppilaalla tulee olla oikeus hakea koulupaikkaa toissijaisen oppilaaksioton kautta erityisen tuen päätöksen sitä estämättä. Vammaisopetuksen oppilaiden on kuitenkin tarkoituksenmukaisinta opiskella alueellisissa ryhmissä, joissa tuki voidaan tarjota mahdollisimman laajasti ja päivätoiminta järjestetään samassa paikassa kuin koulunkäynti.

Suomenkielisen oppilaaksioton perusteita toissijaisen oppilaaksiottamisen osalta kohdassa h) esitetään muutettaviksi seuraavasti:

Nykyinen tekstimuoto:

h) että tätä päätöstä ei sovelleta otettaessa oppilaita esiopetukseen, maahanmuuttajien valmistavaan opetukseen ja sellaisiin kouluihin, joissa oppilaaksiottaminen perustuu valintakokeeseen/valintatestiin taikka muihin erikseen päätettyihin valintakriteereihin, sekä otettaessa ja siirrettäessä oppilaita erityisopetukseen.

Esitetty muutos:

h) että tätä päätöstä ei sovelleta otettaessa oppilaita esiopetukseen, maahanmuuttajien valmistavaan opetukseen ja sellaisiin kouluihin, joissa oppilaaksiottaminen perustuu valintakokeeseen/valintatestiin taikka muihin erikseen päätettyihin valintakriteereihin, sekä otettaessa ja siirrettäessä oppilaita alue- ja kaupunkitasoisiin erityisen tuen ryhmiin. Erityisin perustein opetus voidaan järjestää myös lähikoulussa, mikäli oppilaan tarvitsema erityinen tuki voidaan siellä toteuttaa.

Opetuslautakunta 13.6.2016 § 12

Perusopetuksen johtajan esitys:

Päätetään

- a) kumota opetuslautakunnan 18.9.2007 §:n 7 kohdalla tekemä päätös suomenkielisen perusopetuksen oppilaiden oppilaaksioton perusteista

- b) että lähikoulun osoittaminen oppilaaksiottoalueen sisällä 1. vuosiluokalle tulevalle oppilaalle tehdään seuraavassa tärkeysjärjestyksessä:
1. Oppilas, jolla terveydentilaan liittyvä tai muu erityinen syy
 - edellyttää aina huoltajan asiasta esittämää terveydentilaan liittyvää syyssä lääkärinlausuntoa ja muussa erityisessä syyssä asiantuntijalausuntoa
 - syyn täytyy vaikuttaa suoranaisesti siihen, mikä koulu lapselle soveltuu
 - terveydentilaan liittyvä syy voi olla esim., että liikuntarajoitteisuuden johdosta ei voi olla hissittömässä koulussa
 - muu erityinen syy on sellainen lapseen kiinteästi liittyvä seikka, joka estää tiettyyn kouluun menemisen
 - huoltajien tulee toimittaa lausunnot ennen lähikoulun osoittamista
 2. Oppilaan samassa osoitteessa asuva sisarus käy ao. koulua
 - edellyttää, että sisarus on jo oppilaana tässä koulussa päätöksentekohetkellä
 - sisarusperustetta ei sovelleta, jos sisarus on erityisen tuen päätöksen perusteella sijoitettu ao. kouluun, sisarus on hakemuksesta toissijaisessa koulussa, sisarus on valittu kouluun valintakokeen tai erityisten valintaperusteiden perusteella
 3. Oppilaan koulumatka on mahdollisimman turvallinen ja lyhyt
 - ensin osoitetaan lähikoulu niille oppilaille, joilla on vain yksi koulu mahdollisimman turvallisen ja lyhyen matkan päässä kotoa
 - sen jälkeen osoitetaan lähikoulu muille oppilaille siten, että oppilaiden koulumatkat ovat olosuhteet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä
 - lähikouluksi ei osoiteta koulua, jonne kunnan tulee järjestää koulukuljetus, jos lähempänä on koulu, johon ei synny kuljetuksen järjestämisvelvoitetta
 - mikäli lähikouluksi joudutaan osoittamaan koulu, johon kunnan tulee järjestää koulukuljetus, osoitetaan lähikouluksi ensisijaisesti koulu, johon kuljetus voidaan järjestää julkista joukkoliikennettä käyttäen
- c) että lähikoulun osoittaminen ylemmillä vuosiluokilla oppilaaksiottoalueen sisällä tehdään edellä b) kohdassa mainituilla perusteilla kuitenkin ottaen huomioon, että oppilas voi jatkaa aloittamansa vapaaehtoisen A-kielen opiskelua
- d) että oppilaan muuttaessa asuinpaikkaa Vantaalla kesken lukuvuoden hänelle osoitetaan uusi lähikoulu mutta hänellä on kuitenkin oikeus käydä lukuvuoden loppuun siinä koulussa, jonka oppilaaksiottoalueella hän asui ennen asuinpaikan vaihtumista edellyttäen, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta ja saattamisesta aiheutuvista kustannuksista,
- e) että lähikoulun osoittamisen jälkeen vapaaksi jääville oppilaspaikoille otetaan toissijaisia hakijoita oppilaaksi seuraavassa tärkeysjärjestyksessä:
1. Oppilas asuu Vantaalla.
 2. Oppilaalla on terveydentilaan liittyvä syy
 3. Oppilaan sisarus käy asianomaista koulua. Tätä perustetta sovelletaan samalla tavoin kuin tämän päätöksen b) 2. kohdassa.
 4. Oppilas on esiopetuksessa asianomaisessa koulussa. Tämä peruste otetaan huomioon vain valittaessa oppilaita 1. vuosiluokalle.
- Mikäli samat hakukriteerit täyttäviä hakijoita on enemmän kuin vapaita oppilaspaikkoja, oppilaat valitaan arpomalla.
- f) että oppilaan muuttaessa pois Vantaalta kesken lukuvuoden hänellä on oikeus käydä lukuvuoden loppuun siinä koulussa, jossa hän on aloittanut edellyttäen, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta ja saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Seuraavan lukuvuoden alusta lukien hänet voidaan toissijaisena hakijana ottaa edelleen oppilaaksi mainittuun kouluun
- g) että oppilaaksiottoa koskevat päätökset tehdään niiden vuosiluokkien ajaksi, joita asianomaisessa koulussa opetetaan
- h) että tätä päätöstä ei sovelleta otettaessa oppilaita esiopetukseen, maahanmuuttajien valmistavaan opetukseen ja sellaisiin kouluihin, joissa oppilaaksiottaminen perustuu valintakokeeseen/valintatestiin taikka muihin erikseen päätettyihin valintakriteereihin, sekä otettaessa ja siirrettäessä oppilaita alue- ja kaupunkitasoisiin erityisen tuen ryhmiin. Erityisin perustein opetus voidaan järjestää myös lähikoulussa, mikäli oppilaan tarvitsema erityinen tuki voidaan siellä toteuttaa.

- i) että suomenkielisen perusopetuksen oppilaaksioton perusteita sovelletaan 1.8.2016 alkaen.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Perusopetuksen tulosalue

Muutoksenhakuohje: Oikaisuvaatimus opetuslautakunnalle

Lisätiedot:

Salla Rytilä, 09 839 26226, [etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)